

● نبرد با موانع

مقارن با واپسین ساعات روز هفدهم بهمن، با تاریک شدن هوا، یگان‌ها از نقطه‌ی رهایی به سوی مواضع سپاه چهارم نیروی زمینی دشمن حرکت کردند. رهایی زود هنگام یگان‌ها، به این دلیل بود که خط خودی با مواضع دشمن، چهار تا پنج کیلومتر فاصله داشت. از این رو، لازم بود ساعاتی پیش از ساعت (س)، نیروها، پیاده‌روی خود را آغاز کنند تا بتوانند در ساعت مقرر به مواضع دشمن یورش برند. با حرکت نیروها، در قرارگاه نیز جنب و جوش و اضطراب خاصی به چشم می‌خورد و همه برای موفقیت رزمندگان دعا می‌کردند، و به همین منظور مراسم زیارت عاشورا در سنگر (عمومی) قرارگاه خاتم برگزار شد. از سوی دیگر، به دلیل اهمیت عملیات، شماری از مقامات عالی‌رتبه‌ی کشور، در سنگر فرماندهی حضور داشتند.

بدین ترتیب، در ساعت ۲۱:۳۰ شامگاه ۱۷ بهمن ۱۳۶۱ رمز آغاز عملیات والفجر مقدماتی توسط آقایان علی صیاد شیرازی و محسن رضایی میرقائد از پشت بی‌سیم فرماندهی قرارگاه خاتم خطاب به فرماندهان قرارگاه‌های عملیاتی نجف و کربلا به شرح زیر قرائت شد:

«بسم الله الرحمن الرحيم، ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم، اللهم ایاک نعبد و ایاک نستعین، قد تری ما انا فیه، ففرج عنا یا کریم، یا الله، یا الله، یا الله. به مظلومیت علی اصغر و به ذوالفقار برنده ولی المؤمنین و قهارت رب العالمین، به پیش.»^۱

۱. درباره‌ی دلایل انتخاب رمز چند نکته گفتنی است: مقدمه‌ی رمز، حدیثی است که رسول اکرم ص قبل از آغاز هر عملیات آن را قرائت می‌فرمودند؛ بدین معنا: به نام خدای بخشنده مهربان، هیچ اراده و نیرویی نیست، مگر از جانب خداوند بلند مرتبه‌ی بزرگ. ای پروردگار ما، تو را می‌پرستیم و از تو یاری می‌جوئیم. به درستی که تو خود بر آن چه بدان مبتلا هستیم، بینایی. پس ای کریم؛ بر ما گشایش خود را عنایت کن. یا الله... والله.

ضمن این‌که، شهید مجید بقایی (فرمانده ارشد سپاه که چند روز قبل از عملیات شهید شد) پیشنهاد کرده بود، یکی از اسماء خداوند در رمز گنجانده شود؛

برخی موانع عبور کرده و به کانال اول برسند. در این هنگام، فرماندهی سپاه چهارم دشمن به یگان‌های در خط خود دستور داد، به پشت جاده‌ی آسفالت عقب‌نشینی کرده و در آن‌جا خط پدافندی را تشکیل دهند. این اقدام دشمن ناشی از تجربه‌ی قبلی در عملیات‌های گذشته بود. فرماندهان جنگ آزموده‌ی ارتش عراق، به خوبی دریافته بودند که نباید در برابر سیل خروشان نیروهای پیاده و سبک اسلحه‌ی بسیج، مقاومت کرده و بیهوده تلفات بدهند. آن‌ها نمی‌خواستند مانع نفوذ نیروهای ایرانی به خط اول ضعیف دفاعی خودشان بشوند، بلکه قصد داشتند با ایجاد زمینه برای رخنه‌ی محدود نیروهای پیاده‌ی ایران، از آن‌ها جناح بگیرند و سپس با دور زدن آن‌ها

با اعلام رمز شروع عملیات، حمله‌ی سراسری رزمندگان به مواضع یگان‌های سپاه چهارم نیروی زمینی ارتش بعث آغاز شد. گرچه یگان‌ها ساعاتی قبل حرکت کرده بودند، ولی نتوانستند به صورت هم‌زمان و هماهنگ با یکدیگر عملیات شکستن خط را آغاز کنند. لذا، بعضی از نیروها در برابر مواضع کمین دشمن متوقف شده، برخی هم درگیری را آغاز کردند و گروهی نیز هنوز درگیر نشده بودند. از این رو فرماندهان سپاه تلاش زیادی به عمل آوردند تا این مشکل رفع شود. و بالاخره در پی این تلاش، نیروها توانستند به سختی از

. آیت الله بهاء‌الدینی در دیداری با فرماندهان سپاه، اظهار داشتند، نام ذوالفقار در رمز عملیات آورده شود.